

A Görögországi Orthodox Egyház Szent Szinódusának felhívása*

A Görögországi Orthodox Egyház főpapsága, amely 2010. október 5–8-án összeült soros ülésére, kötelességének tartja, hogy a nyájhoz, Isten népéhez, valamint minden nem közömbös emberhez forduljon az igazság és a szeretet nyelvén.

Veletek élünk e súlyos és drámai időben. Mint ország, rendkívül súlyos gazdasági krízissel kerültünk szembe, amely az emberek többségét a bizonytalanság és a félelem érzésével tölti el. Nem tudjuk, hogy mit hoz számunkra a holnap nap. Nyilvánvaló, hogy Hazánk már nem szabad, hanem ténylegesen a hitelezői irányítják. Tudjuk, hogy sokan közületek azt várják, hogy az Egyház megszólaljon, és állást foglaljon azon eseményekkel kapcsolatban, amelyeknek mindannyian szemtanúi vagyunk.

Az, amit ma Hazánk megél, példa nélküli és megrendíti a képzeletet. A szellemi, társadalmi és gazdasági krízissel együtt halad előre minden alapunk lerombolása. Hagyományunk eltörlésének és megsemmisítésének kísérlete történik, annak, amit mindig Hazánk élete alapjának tartottunk. A társadalmi szférában berendezkedésünk és jogaink megszüntetése folyik. Még hozzá mindezt soha nem látott indokkal teszi a kormányzat: „E lépésekre hitelezőink kényszerítettek bennünket.” Tehát, mi, mint ország, gyakorlatilag beismerjük, hogy megszalltak vagyunk, és új (külföldi) kormányzóink akaratát teljesítjük. Ezzel kapcsolatban felmerül a következő kérdés: Beavatkozási igényeik csupán a pénzügyi és szociális szférára vonatkoznak-e, vagy kiterjednek Hazánk spirituális és kulturális identitására és önállóságára is?

A kialakult helyzettel szemben minden értelmes emberben felmerül a kérdés: Korábban miért nem hoztuk meg azokat a kemény intézkedéseket,

amelyeket ma régóta szükségesnek neveznek? Társadalmi életünk ezen patológiája, amelyet most oly nagy erőfeszítéssel igyekszünk leküzdeni, miért nem orvosoltatott időben? Miért volt szükség arra várni, míg eljutunk a mai kritikus állapotba? Hiszen államunkat már több évtizede ugyanazok az emberek irányítják. Milyen politikai célszerűséből indultak ki ők, tudván, hogy az országot a katasztrófába vezetik? Ma pedig biztonságban érzik magukat, mivel csupán idegen akarat teljesítőinek vallják magukat? Ma olyan radikális reformok zajlanak, amelyek a korábbi években felháborították volna egész Görögországot, ma viszont alig találunk ellenállásra.

Gazdasági krízisünk a termelés és a fogyasztás közötti egyensúlytalansággal kapcsolatos. Az általunk elérhető termelés lassú tempója ellentétben áll azzal a magas életszínvonalal, amelyet megszoktunk. Amikor a fogyasztás jelentősen meghaladja a termelést, a gazdasági egyensúly elkerülhetetlenül a kiadások oldalára csúszik el. Hogy ezt rendbe tegye, országunk kénytelen külső kölcsönökhöz folyamodni. Amikor a hitelezők elkezdik visszakövetelni az adósságot, eljön a krízis, azt pedig a csőd követi. De a gazdasági krízis, amely ma Hazánkat sújtja és nyomorítja – csupán a jéghegy csúcsa. Ez egy másik, spirituális krízis következménye és gyümölcse.

A fogyasztás és a termelés közötti aránytalanság nemcsak gazdasági kategória, hanem mindenekelőtt a spirituális törés mutatója: az erkölcsi krízis jele, amely mind a hatalmat, mind pedig a népet elérte.

Annak a hatalomnak az erkölcsi válsága ez, amely nem volt képes felelősen viselkedni a nép előtt, nem tudott vagy nem akart az igazság nyelvén

beszélni, hamis ideálokat propagált, elősegítette a korrupciót, és egyetlen célja magának a hatalomnak a megtartása volt. A hatalom gyakorlatilag a nép és Hazánk valóságos érdekeivel szemben cselekedett.

Másrésről mi, a nép, szintén felelőtlenül cselekedtünk. Istenítjük a gazdagságot, jóllakott és nyugodt életet keresünk, és nem vetjük meg a csalást és a könnyű jövedelemszerzést. Minket már nem izgatott, hogy mi folyik a világban és országunkkal. A szakszervezetek és a társadalmi csoportok jogaik betartására irányuló önkényes követeléseit teljes közömbösséggel párosultak aziránt, hogy mindez összességében milyen hatást fejt ki társadalmunkra, és ez jelentős mértékben hozzájárult ahhoz, hogy a mai helyzetbe jutottunk.

A spirituális krízis lényege az élet értelmének hiányában és az embernek az egydimenziós jelenben való leragadásában, egocentrikus önimádó ösztöneinek fogságában található. Ez eszmék és víziók nélküli jövő; unalomra és monotonításra ítélt jelen; az életnek a születés és a halál két eseménye közötti ideiglenes időszakába való átfordulását jelenti, amelynek egyetlen ismeretlen tényezője van: mennyi idő telik el közöttük. Ilyen perspektívában a céltalan mindig verseng az értelmetlennel, és ezek következtében mindig a tragikus győz. És akkor a „Fiam, miért fogyasztasz kábítószert?” kérdésre azt a választ hallod: „Mondjátok meg, miért ne fogyasszak!? Nem reménykedem semmiben, nem várok már semmit. Egyetlen örömöm ez a kábítószer.” Mi pedig ahelyett, hogy megtalálnánk az élet értelmét, gazdagságra, komfortra, jólétre törekszünk. De amikor a fogyasztáson kívül nem létezik semmilyen más életcél, amikor az anyagi jólét és annak a környezet

* Az alábbi dokumentum hitelessége vitatott: szerzősége sem egyértelmű, és hírek szerint még a görög egyház vezetésén belül is felzúdulást keltett; sok templomban valóban felolvasták, másutt nem engedték felolvasni – evangéliumi szelleme miatt mégis közöljük.

felé való demonstrálása az egyetlen módjává válik a társadalmi elismertség elnyerésének, akkor a romlottság az egyetlen lehetséges életmóddá lesz, ellenkező esetben, ha nem romlasz meg, akkor ostobának tűnsz mások szemében. Így gondolkodtak és tettek sokan, és eljutottunk odáig, hogy nemcsak a hatalom emberei romlottak meg, hanem a nép többsége is. Az örök kérdést, Dosztojevszkij dilemmáját: „Szabadság vagy boldogság?”, annak teljes tragikusságában éljük meg. A látszólagos jólétet választottuk, de elveszítettük a szabadságot, mégpedig nemcsak személyes szabadságunkat, hanem Hazánk szabadságát is. Ma az ember (meglehet jogosan) remeg jövődelme csökkenésének még a gondolatától is, de alig nyugtalanítja, hogy az állam nem fordít megfelelő pénzt az oktatásra; nem aggódik gyermekei miatt, akik különféle függőségekben hunynak el, nem aggódik az emberi személyiség és élet értéktelenedése miatt. Ez a mai krízis valódi értelme és a gazdasági nehézségek forrása, amelyeket oly kegyetlenül kihasználnak a „világ irányítói”.

A Szent Szinódus ülésén mi, a ti lelki atyáitok, kritikusan viszonyultunk saját tetteinkhez, és szeretnénk magunkra vállalni a felelősséget, és megtalálni a mostani krízisben saját hibánk mértékét. Tudjuk, hogy elkeserítettünk benneteket, lehetséges, hogy kísértésbe is vittünk titeket. Nem reagáltunk azonnal és hatékonyan a klérus magatartására, amely megsebesített benneteket. Azok, akik szeretnék megszakítani a nép és az Anyaszentegyház kapcsolatát, kihasználták a valódi és a kitalált botrányokat, igyekeztek lerombolni az Egyház iránti bizalmatokat.

Szeretnénk nektek elmondani, hogy az Egyház rendelkezik a fogyasztás kultuszának ellenmérgével – ez pedig az aszkézis. A fogyasztás zsákutca (hiszen ebben nincs értelme az életnek), az aszkézis viszont út (hiszen a valódi élethez vezet). Az aszkézis célja nem az élvezetről való lemondás, hanem az élet megtöltése mélységgel és tartalommal. Hasonlít a sportoló edzéséhez, amely elvezeti őt az érem megszerzéséhez; az itteni érem pedig semmi más, mint a halált legyőző élet, a szeretettel gazdagított élet. Az aszkézis a felesleg rabságá-

ból a szabadságba vezető út – azon rabságból, amely nevetség tárgyává tett ma bennünket.

Nyugtalanít bennünket oktatásunk állapota, mivel a mai oktatási rendszer nem személyiségként, hanem számítógépként tekint a tanulóra; egyetlen funkciója az információ „feltöltése”. A tanuló személyiségét egyáltalán nem veszi figyelembe. Gyermekeink joggal vetik el az ilyen oktatást. Ezért nyugtalanít minket a készülő újabb középiskolai reform. Elismerjük, hogy a tankönyvek összeállítására az állam felelősségi körébe tartozik, de tartalmuk minden állampolgárt érint, akik közül sokan várják az Egyháztól, hogy felemelje alázatos hangját ebben a kérdésben.

Azt szeretnénk, hogy minden templomunk nyitva álljon a fiatalság előtt. Azokat az egyházközségeket, amelyek ezt megtették, számtalan értelmet és reménységet kereső fiatal keresi fel.

Tudjuk, hogy tőlünk, lelkipásztoraitoktól hősies Egyházat vártok, élő és prófétai szót, a fiatalságnak aktuális ígihirdetést, amely ugyanakkor nem elvilágiasodott, kompromisszum nélküli, szabad és erős. Olyan Egyházat, amely nem fél ellenállni e világ bűnös rendszereinek, még akkor sem, ha ez üldöztetéshez és vértanúsághoz vezet.

Az Egyház az egyetlen olyan intézmény, amely képes az ember mellé állni és támogatni őt. De az Egyház – mi vagyunk mind, és ebben van az ő ereje és a mi erőnk is. A lelkipásztorok és a nyáj egységét mindenekelőtt „a világ kormányzói” kívánják lerombolni. Tudják, hogy ha legyőzik a pástort, könnyen szétszórják, és rabságba hajtják a nyáját. Emlékezzetek a történelemre: mindenhol, ahol Istennel harcoltak, a csapás végső célja az ember volt, és annak teljes elállatásítása. Ellenkezőleg, Isten emberré válása az ember legnagyobb felmagasztalása. Az Egyház nem az állam ellen lép fel, hanem azok ellen, akik mögötte állnak, megpróbálván megfosztani bennünket reményüinktől és eszményeinktől. Emlékezzetek, hogy számos közgazdász értékelése szerint ezt a krízist művi úton váltották ki, azért, hogy eszközzé váljon azon erők világalalmának elérésére, amelyeket nehéz emberszeretettel gyanúsítani.

Krisztus Egyházának van álláspontja a mai kritikus helyzettel kap-

csolatban, mivel nem szűnt meg a történelem és az emberiség részének lenni. Az Egyház nem hunyhat szemmet semmilyen igazságtalanság felett, hanem késznek kell lennie a tanúságtételre és a vértanúságra. Tudjuk, hogy az emberek körülöttünk éheznek és segítséget szenvednek, lelküket pedig gyakran eltölti a kétségbeesés. Tudjuk, mivel az első hely, amelyet a remény és az értelem keresése során felkeresnek, a templom. Célunk és feladatunk, hogy az egyházközségek olyan központtá váljanak, amelyeken keresztül a lelkipásztori gondoskodás eléri és átfogja az egész társadalmat.

Úgy döntöttünk, hogy létrehozzuk a társadalmi problémák elemzésének központját, hogy ne csak szemléljük a dolgokat, hanem sikeresen küzd-hessünk is azon nehézségek ellen, amelyeket a jelenlegi krízis váltott ki. Feladatunk, hogy oly módon fejlesszük ki minden egyházközség jótékonyági tevékenységét, hogy ne maradjon egyetlen ember se, aki ne kaphatna egy tányér ételt. Tudjátok, hogy az Egyház e tekintetben hatalmas munkát folytat. Tudjátok, mivel sokan közületek munkáttal vagy anyagi segítségekkel támogatjátok egyházközségeink erőfeszítéseit. Arra kérünk titeket, hogy álljatok közelebb egyházközségetekhez, hogy együtt képesek legyetek támogatni egymást e nehéz időkben. Népünk korábban is találkozott a szegénységgel és az éhínséggel, de kibírta és győzedelmeskedett, mivel rendelkezett eszményekkel és értékekkel. Valamennyien összefogva képesek vagyunk segíteni az egyénnek, az egyén pedig támogathatja a közösséget. Isten nem gyávának teremtett bennünket, hanem megadta nekünk az erő és a szeretet szellemiségét. E szellemmel eltelve, hibáinkat tudatosítván, egységesüljünk nagy családunk, Egyházunk mellett az élet értelme és a szeretet keresésében, és akkor túl fogunk jutni e nehéz megpróbáltatásokon!

2011. január 11.

A Görögországi Orthodox Egyház Szent Szinódusa

Forrás: Internet

A görög eredeti szövege állítólag ezen a honlapon található:
<http://www.ecclesia.gr/greek/hobysynod/>